

**УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ (УАОППП)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 10

ЖОВТЕНЬ 2012

*e-mail: uaoppp@online.ua
WWW.UAOPPP.COM.UA*

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО

1. УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

**III Польсько-Український семінар
«Інноваційні напрямки розвитку психології праці та організаційної психології в польщі та Україні» (4 вересня 2012 року, м. Катовіце, Польща)**

2. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

Участь членів Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці у Міжнародній конференції з економічної психології (5-8 вересня 2012 року, м. Вроцлав (Польща))

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Семінар-зустріч з доктором психологічних наук, професором Школи аналізу та розв'язання конфліктів Університету Джорджа Месона (Арлінгтон, США) Каріною Валентинівною Коростеліною

4. КОРПОРАТИВНІ СВЯТА ТА ПОДОРОЖІ

Подорож членів Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці до Італійської та Французької Рив'єри

5. ВІДГУКИ ЧЛЕНІВ УАОППП ПРО УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ АКЦІЯХ, ОРГАНІЗОВАНИХ ВИКОНАВЧОЮ ДИРЕКЦІЄЮ

6. WEB-SIDE OF THE POLISH ASSOCIATION OF ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY

7. FUTURE CONGRESSES, CONFERENCES, MEETINGS (2012-2014)

1. ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Перед Вами – черговий (№ 10) випуск Інформаційного бюлетеня Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП), який містить інформацію про діяльність Української асоціації організаційних психологів та психологів праці у 2012 р., який стосується *міжнародного співробітництва*.

В розділі *«Українсько-польське співробітництво»* представлено інформацію про III польсько-український семінар **«Інноваційні напрямки розвитку психології праці та організаційної психології в Польщі та Україні» (4 вересня, 2012 р., Катовіце)**

Розділ *«Наукові події за кордоном»* містить дані про участь українських психологів у **Міжнародній конференції з економічної психології (5-8 вересня 2012 року, м. Вроцлав (Польща))**.

Розділ *«Міжнародне співробітництво»* включає інформація про проведення **семінару-зустрічі** з доктором психологічних наук, професором Школи аналізу та розв'язання конфліктів Університету Джорджа Месона (Арлінгтон, США) **Каріною Валентинівною Коростеліною**.

Розділ *«Корпоративні свята та подорожі»* відображає інформацію про **корпоративну подорож членів Асоціації до Італійської та Французької Рив'єри**. Члени Асоціації, які вперше подорожували з УАОППП, висловили свої почуття та враження, з якими ви також зможете ознайомитись на сторінках бюлетеня.

Окрім того, на наш погляд, корисною для Вас буде **інформація про майбутні міжнародні конгреси, конференції та семінари (2012-2014 р.)**, а також дані **про сайт Польської асоціації організаційної психології**.

Зворотний зв'язок (ваші коментарі та рекомендації щодо матеріалів, які включені в Інформаційний бюлетень УАОППП та можливі напрямки вдосконалення Інформаційного бюлетеня УАОППП) надсилайте нам на нашу пошту або телефонуйте.

З повагою,

Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, доктор психол. н.,
проф. - *головний редактор*;

Креденцер Оксана, к. психол. н. - *заступник головного редактора*;

Члени редакційної колегії:

Філь Олена, к. психол. н., доцент

Ковальчук Олександр

Терещенко Кіра, к. психол. н.

Івкін Володимир, к. психол. н.

м. Київ, жовтень 2012

2. УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

III ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР «ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЇ ПРАЦІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНІ»

(4 вересня 2012 року, м. Катовіце, Польща)

Значною подією в рамках міжнародної діяльності Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП) став польсько-український семінар «Інноваційні напрямки розвитку психології праці та організаційної психології в Польщі та Україні», який відбувся 4 вересня 2012 року в м. Катовіце, Польща. Цей семінар став третім у низці семінарів, організованих у рамках співпраці УАОППП з Університетом Сілезії в м. Катовіце. Співорганізаторами теперішнього Польсько-українського семінару виступили Університет Сілезії в м. Катовіце (Польща), Школа менеджменту Університету Сілезії в м. Катовіце (Польща), Польська Асоціація організаційної психології, лабораторія організаційної психології Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН

України, Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці. Семінар проводився також під егідою Дивізіону 1 Міжнародної Асоціації прикладної психології (IAAP).

Від української сторони в семінарі взяли участь 10 членів УАОППП, наукові співробітники, аспіранти та наукові кореспонденти лабораторії організаційної психології імені Г.С. Костюка НАПН України: завідувачка лабораторії, Президент УАОППП, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Карамушка Людмила*, старший науковий співробітник лабораторії, завідувачка кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор *Бондарчук Олена*, науковий співробітник, кандидат психологічних наук *Креденцер Оксана*, науковий співробітник, кандидат психологічних наук *Терещенко Кіра*, молодший науковий співробітник, кандидат психологічних наук *Лагодзінська Валентина Іванівна*, аспіранти *Абдуллаєва Ірина*, *Охотницька Катерина*, *Охотницький Сергій*, *Римаренко Ігор*, науковий кореспондент *Гончаренко Ярослава*.

З польського боку у семінарі взяли участь 12 учасників, серед яких директор Школи менеджменту Університету Сілезії, завідувачка кафедри психології праці та організаційної психології Університету Сілезії, доктор, професор *Кожушник Барбара*, дослідник та викладач кафедри психології

праці та організаційної психології Університету Сілезії, PhD *Турська Елжбета*, дослідник та викладач кафедри психології праці та організаційної психології Університету Сілезії, PhD *Полак Ярослав*, дослідник та викладач кафедри психології праці та організаційної психології Університету Сілезії, PhD *Вьецек-Якубек Катаржина*, дослідник та викладач кафедри психології праці та організаційної психології Університету Сілезії, PhD *Латински Лукаш* та ін.

Семінар розпочався взаємним представленням учасників. Кожний з присутніх коротко розповів про напрямок своїх досліджень, основні результати та здобутки.

Наступна частина семінару включала виступи учасників з проблем розвитку психології праці та організаційної психології в Польщі та Україні. Зокрема, презентація доктора, професора *Барбари Кожушник* була присвячена актуальним напрямкам розвитку психології праці та організаційної психології в Польщі. Доповідачка акцентувала увагу на необхідності практичного втілення результатів наукових досліджень, розробки тренінгових програм, посилення взаємозв'язку науки та практики у процесі підготовки слухачів Школи менеджменту. У свою чергу, доповідь члена-кореспондента НАПН України, доктора психологічних наук, професора *Людмили Карамушки* висвітлювала основні етапи українсько-польської співпраці в рамках психології праці та організаційної психології. Доповідачка окреслила шлях, який пройшли учасники з моменту першої зустрічі, результати співпраці, проблеми та перспективи співробітництва.

Наступним кроком в роботі семінару було представлення збірника тез *3-го польсько-українського семінару* «Innovative Trends in the Development of Work and Organizational Psychology in Poland and Ukraine (Polish-Ukrainian Workshop (4 September 2012, Katowice, Poland): Book of abstracts. Editors: Liudmyla Karamushka, Barbara Kozusznik. – Kyiv-Katowice: 2012». Даний збірник, в який було включено біля 30 тез виступів, було представлено членом-кореспондентом НАПН України, доктором психологічних наук, професором *Людмилою Карамушкою* та науковим співробітником лабораторії, кандидат психологічних наук *Креденцер Оксаною*. Зазначимо сучасну форму презентації цього збірника – презентацію прямо із сайту Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (www.uaoppp.com.ua), де даний збірник був представлений до початку семінару.

Слід зазначити, що висвітлення за допомогою даної презентації, а також за допомогою подальшого групового обговорення, основних напрямків досліджень в сфері організаційної психології, які здійснюються українськими та польськими психологами, дало можливість надалі організувати *роботу в малих групах*. Відповідно до сфери наукових інтересів було створено такі малі групи: «Професійна кар'єра», «Групи та команди», «Етика й організаційні цінності».

В рамках роботи *першої малої групи «Професійна кар'єра»* учасники мали змогу поділитися основними напрямками досліджень з означеної проблеми в Польщі та Україні. Польські колеги представили роботу центру по сприянню розвитку кар'єри студентів в

Сілезійському університеті, яка є досить цікавою та плідною. Українські психологи розповіли про особливості дослідження в цій сфері в Україні (вивчення кар'єрних орієнтацій школярів, студентів, військовослужбовців, менеджерів тощо; проведення тренінгів з цього напрямку у вищих навчальних закладах тощо). Учасники домовились про проведення крос-культурних досліджень польських та українських студентів з означеної проблеми за допомогою наявної у польської сторони комплексної методики.

Основна мета діяльності учасників *другої малої групи «Групи та команди»* полягала у визначенні основних чинників збільшення

ефективності груп та команд. У результаті дискусії вони виокремили такі загальні чинники ефективності груп і команд: соціально-економічні умови діяльності організації; тип організації; клімат і

організаційна культура; стилі лідерства (управління, вплив); ставлення до праці (грошей); гендерний фактор; та ін. Учасники зробили висновок про наступні необхідні кроки: обмін досвідом та дослідження з використанням наявного інструментарію.

Робота *третьої малої групи «Етика й цінності»* була присвячена етичним аспектам діяльності організацій. Учасники зазначили, що у прагненні досягти комерційного успіху бізнес-організації нерідко порушують етичні норми

взаємодії з клієнтами. Результативними є проведені присутніми дослідження мотивації до роботи, духовних цінностей, ставлення до клієнтів і толерантності персоналу організацій різних сфер (комерційних, освітніх тощо). Одним із засобів запобігання порушенню етичних норм в організаціях, на думку учасників семінару, є проведення психологічних тренінгів з персоналом.

Під кінець семінару учасники підвели *підсумки роботи в малих групах*. Присутні висловлювали задоволення від можливості ще раз зустрітися та обмінятися досвідом наукових досліджень. Представники української та польської сторін побажали й надалі проводити подібні семінари та підтримувати інформаційний обмін у галузі організаційної психології. Зокрема, була досягнута домовленість про укладання *Угоди про співпрацю* між Українською Асоціацією організаційних психологів та психологів праці та Польською Асоціацією організаційної психології, проведення українсько-польського семінару в Україні в 2014 р.

Зазначимо, що робочою мовою семінару була мова інтернаціонального спілкування – *англійська*. І на цей раз семінар повністю здійснювався без перекладача з англійської, що свідчить, на наш погляд, про певне просування українських учасників в оволодінні англійською мовою. Початок цьому було покладено під час другого дня 2-го українсько-польського семінару (Київ, 2010), де українські учасники зрозуміли, що вони також зможуть більш-менше успішно працювати без перекладача, що значно економить, зокрема, часові ресурси. Звичайно ж, у Києві наш улюблений перекладач *Володимир Івкін* був завжди поруч для надання допомоги у будь-який час. Разом з тим, у Катовіце, в силу певних об'єктивних обставин, він був відсутній, і українські учасники тренувались в англійській самостійно, допомагаючи один одному.

Завершився семінар дружньою вечерею, під час якої учасники мали змогу поспілкуватися в неформальній обстановці та зміцнити контакти.

Вечеря відбувалася у затишній атмосфері ресторану «Білий лелека» у м.Хожеві.

Результати роботи семінару висвітлено в науковому збірнику **Innovative Trends in the Development of Work and Organizational Psychology in Poland and Ukraine** (Polish-Ukrainian Workshop (4 September 2012, Katowice, Poland): Book of abstracts. Editors: Liudmyla Karamushka, Barbara Kożusznik. – Kyiv-Katowice: 2012, 112 pages, який в електронному форматі представлено на сайті Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці www.uaoppp.com.ua і на сайті Польської Асоціації організаційних психологів www.pspo.org.

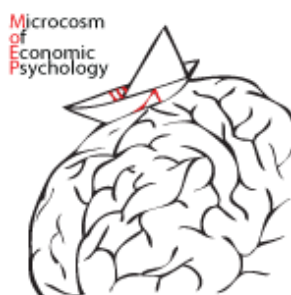
Матеріал підготували:

Л.М. Карамушка, К.В. Терещенко

3. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ У МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ З ЕКОНОМІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

(5-8 вересня 2012 року, м. Вроцлав (Польща))

IAREP 2012 CONFERENCE WROCŁAW

Дана стаття продовжує серію публікацій присвячених діяльності Секції економічної психології Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОПП) та Координаційного комітету при національному представнику Міжнародної Асоціації наукових досліджень в сфері економічної психології (IAREP) в Україні.

Нагадаємо, що Секція економічної психології УАОППП була створена у лютому 2004 року з метою сприяння розвитку економічної психології в Україні. В лютому 2005 року було створено посаду *Національного представника Міжнародної Асоціації наукових досліджень в сфері економічної психології (International Association for Research in Economic Psychology, IAREP) в Україні*, яку обіймає зав. лабораторією організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор Л.М. Карамушка. Також створено спеціальний *Координаційний комітет при національному представнику IAREP в Україні*, членами якого окрім Національного представника IAREP в Україні, є кандидати психологічних наук О.В. Креденцер та О.А. Філь, наукові співробітники лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України, члени Виконавчої дирекції УАОППП.

Міжнародна Асоціація наукових досліджень в сфері економічної психології (IAREP) заснована в 1982 році та є місцем зустрічі всіх, хто цікавиться міждисциплінарними дослідженнями, що стоять на перетині психології та економіки.

Членами IAREP є багато вчених, спеціалістів-практиків, аспірантів та студентів, що працюють в галузі економіки, психології, а також маркетингу, менеджменту тощо. До складу IAREP входять представники з майже 30 країн з усього світу, в тому числі і *Україна*.

Одним із важливіших напрямків діяльності IAREP є організація щорічних Міжнародних Конгресів з економічної психології. Дані Конгреси проводяться, як правило, у великих місцях Європи протягом трьох-чотирьох днів та являють собою формальні (у вигляді презентацій міждисциплінарних досліджень та їх обговорень) та неформальні комунікації психологів та економістів. Вперше Міжнародний Конгрес з економічної психології відбувся в 1976 році в м. Тілбург (Нідерланди). Тоді він був організований неофіційним органом під назвою Європейська група по дослідженням в галузі економічної психології, яка вже пізніше, в 1982 році отримала офіційний статус *Міжнародної Асоціації наукових досліджень в сфері*

економічної психології (IAREP). Отже, вже тридцять років поспіль щороку IAREP проводить Міжнародні Конгреси в різних куточках світу.

В рамках тісної взаємодії національного представництва IAREP в Україні з IAREP членами Координаційного комітету було організовано участь українських психологів в наступних заходах IAREP:

1. Участь українських психологів, членів УАОППП, які представляли університети, наукові установи та бізнес-структури з різних регіонів України, в XXX Міжнародному конгресі з економічної психології (Прага, Чехія, вересень 2005 р.). Опубліковано в матеріалах Конгресу 11 тез виступів, зроблено безпосередньо 8 усних та постерних презентацій.

2. Участь членів УАОППП у XXXI Міжнародному конгресі з економічної психології (Париж, Франція, липень 2006 р.). Опубліковано в матеріалах Конгресу 17 тез виступів, зроблено безпосередньо 7 усних та постерних презентацій.

3. Участь членів УАОППП у Міжнародній конференції з економічної психології, яка відбулася під егідою трьох міжнародних асоціацій (IAREP, SABE та ICABEEP) в м. Кельн, Німеччина (вересень, 2010 р.). Конференція була присвячена темі «Мандрування на кораблі через економічні зміни» («A boat trip through economic change»). Опубліковано в матеріалах Конференції 10 тез виступів, зроблено безпосередньо 8 усних та постерних презентацій.

Логічним продовженням тісної співпраці між УАОППП та IAREP стала організація поїздки українських психологів, членів УАОППП на чергову Міжнародну конференцію з економічної психології, яка відбулась у м. Вроцлав, Польща у вересні 2012 року. Конференція носила назву «Мікрокосмос в економічній психології» («Microcosm of economic psychology») та проходила на базі Варшавської школи соціальних та гуманітарних наук, Вроцлавський факультет (Warsaw School of Social Sciences and Humanities. Faculty in Wroclaw). У Конференції взяли участь біля 200 учасників із більше ніж 20 країн світу.

Запрошеними доповідачами були провідні вчені в галузі економічної психології: **Kathleen Vohs** (Associate Professor of Marketing at University of Minnesota),

Fritz Strack (University of Würzburg, Germany),

Stephen Lea (University of Exeter, United Kingdom),

Boguslaw Pawlowski (University of Wroclaw, Poland).

На Конгресі працювали біля 20 тематичних секцій, що охоплювали весь спектр проблем економічної психології за такими основними напрямками як: прийняття економічних рішень, робота, інвестиції, заощадження, споживання, податки, підприємництво, гроші та ін. Окрім цього проходили такі види активності, як доповіді запрошеної лектури, кругли столи, інтерактивні обговорення проблем та ін.

В рамках продовження тісної взаємодії Секції економічної психології УАОППП та IAREP членами Координаційного комітету при Національному представнику IAREP в Україні було організовано та проведено участь членів УАОППП на Конференції в м. Вроцлаві.

Зокрема це знайшло відображення в наступних заходах:

1. Підготовлено **9 тез виступів** членів УАОППП з різних регіонів України, які були опубліковані в збірнику тез до Конференції з економічної психології в м. Вроцлав:

- *Lyudmila Karamushka, Kateryna Okhotnytska, Iryna Andreyeva.* «Effects of employees' age, overall work experience and experience in the organization on their organizational commitment»;
- *Oksana Kredentser.* «Innovativeness as an important psychological characteristic of education managers' entrepreneurial behavior»;

- *Alena Fil.* «The role of constructive competitive strategies in establishing effective work relationships»;
- *Larysa Galagan.* «Distinctive features of the unemployed who want to start a business as a prerequisite of their competitiveness»;
- *Olena Bondarchuk.* «Career development and subjective well-being of Ukrainian educational organization managers»;
- *Valentyna Lagodzinska.* «Entrepreneurs' business negotiation motives as a condition of efficient business activity»;
- *Elena Kolomic.* «Levels Of Managers' Psychological Management Readiness In Power Supplying Companies»;
- *Anna Martynova, Lyudmila Karamushka, Valentyna Lagodzinska* «Emotional difficulties faced by entrepreneurs in conducting business negotiations»;
- *Igor Rymarenko, Alena Fil, Yaroslava Goncharenko.* «Psychological factors of commercial organizations' competitiveness».

2. Організовано *поїздки 10 українських психологів* у м. Вроцлав: Карамушка Людмила, Креденцер Оксана, Терещенко Кіра, Бондарчук Олена,

Лагодзинська Валентина, Гончаренко Ярослава, Римаренко Ігор, Ірина Абдуллаєва, Катерина Охотницька, Сергій Охотницький.

3. Зроблено 5 усних та постерних презентацій на Конференції з економічної психології в м. Вроцлав:

- *Lyudmila Karamushka, Kateryna Okhotnytska, Iryna Andreyeva* «Effects of employees' age, overall work experience and experience in the organization on their organizational commitment»
- *Oksana Kredentser* «Innovativeness as an important psychological characteristic of education managers' entrepreneurial behavior»

- *Olena Bondarchuk* «Career development and subjective well-being of Ukrainian educational organization managers»
- *Anna Martynova, Lyudmila Karamushka, Valentyna Lagodzinska* «Emotional difficulties faced by entrepreneurs

in conducting business negotiations»

- *Igor Rymarenko, Alena Fil, Yaroslava Goncharenko* «Psychological factors of commercial organizations' competitiveness»

Окрім робочих засідань Конференція включала неофіційні зустрічі (відкриття та закриття Конгресу, фуршет, поїздка на кораблі тощо), де запрошені гості мали можливість ближче познайомитися один з одним, неформально поспілкуватися, обговорити цікаві питання та плани на майбутнє. Учасники Конференції мали унікальну можливість ознайомитись з чудовим історичним містом Вроцлав, прогулятися його стародавніми мальовничими вулочками, відвідати історичні та культурні пам'ятники.

Українські психологи, які приймали безпосередню участь на Конференції, отримали задоволення від участі в даній акції. За декілька днів вони презентували результати своїх досліджень на конференції, обмінялися думками, обговоривши з іншими учасниками конференції різноманітні актуальні наукові питання, отримали безліч нових професійних контактів з науковцями з усього світу. А також всі учасники мали унікальну можливість поєднання наукової роботи з цікавим та плідним відпочинком в Польщі.

Члени української делегації висловлюють подяку дирекції Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, оргкомітету Конференції та Секретаріату IAREP за сприяння у підготовці та участі українських психологів у Міжнародній Конференції з економічної психології в м. Вроцлав.

Всіх осіб зацікавлених у розвитку економічної психології в Україні, запрошуємо до співпраці.

Матеріал підготувала:

О.В. Креденцер

4. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

**Семінар-зустріч з доктором психологічних наук,
професором Школи аналізу та розв'язання конфліктів
Університету Джорджа Месона (Арлінгтон, США)
КАРИНОЮ ВАЛЕНТИНІВНОЮ КОРОСТЕЛІНОЮ**

THE SCHOOL FOR
Conflict Analysis & Resolution
Commonwealth Center for Excellence

GEORGE
MASON
UNIVERSITY

2 квітня 2012 року у лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка відбулася зустріч з кандидатом психологічних наук, асоційованим професором Школи аналізу та розв'язання конфліктів Університету Джорджа Месона (Арлінгтон, США) Кариною Валентинівною Коростеліною. Дослідниця тривалий час працювала доцентом кафедри психології Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського, приймала участь у міжнародних програмах з дослідження міграції, міжетнічних відносин та етнічних конфліктів, є автором багатьох праць з етнопсихології. У теперішній час К.В. Коростеліна викладає й керує Програмою з історії, пам'яті та

конфлікту в Школі аналізу та розв'язання конфліктів Університету Джорджа Месона, успішно поєднуючи викладацьку роботу з науковою.

У своїй доповіді під час зустрічі К.В. Коростеліна висвітила сучасні напрямки діяльності Школи, більш детально зупинилася на діючих в Школі програмах з підготовки бакалаврів, магістрів та PhD-студентів. Зокрема, підготовка PhD-студентів включає лекції зі спеціальних дисциплін, іспит з обґрунтування програми досліджень (так званий «Comprehensive Test»), проведення дослідження та написання дисертації за допомогою наукових консультантів.

Особливу увагу гостя звернула на необхідність застосування адекватних методів проведення наукових досліджень, наприклад, дискурсивного аналізу, статистичних методів тощо. Дослідниця підкреслила наявність високих вимог до публікацій у провідних світових наукових журналах та важливість володіння сучасною інформацією з проблеми дослідження.

Наприкінці зустрічі учасники обговорили перспективи подальшій співпраці і намітили теми наступних дискусій.

Детальну інформацію про діяльність Школи аналізу та розв'язання конфліктів Університету Джорджа Месона (Арлінгтон, США) та про Університет в цілому Ви можете подивитися на офіційних сайтах: <http://scar.gmu.edu/> та <http://www.gmu.edu/>.

Матеріал підготувала:

К.В. Терещенко

5. КОРПОРАТИВНІ СВЯТА ТА ПОДОРОЖІ

ФРАНЦУЗЬКА ТА ІТАЛЬЯНСЬКА РІВ'ЄРА – МРІЯ, ЗДІЙСНЕНА ВЛАСНИМИ РУКАМИ...

Казкова подорож в Італію та Францію стала втіленням мрій та бажань членів УАОППП, фахівців в сфері організаційної та економічної психології – Людмили Карамушки, Олени Бондарчук, Олени Філь, Оксани Креденцер, Кіри Терещенко, Валентини Лагодзінської, Катерини та Сергія Охотницьких, які вперше відвідали або знову повернулися в ці надзвичайно дивовижні країни.

Яскравим прикладом впровадження «психологічного розвантаження» та методів профілактики стресів став відпочинок на морському узбережжі Італійської рів'єри в м. Сан-Ремо. Сан-Ремо розташовано на Лігурійському узбережжі країни, в ньому щорічно відбувається Квітковий Фестиваль, пісенний фестиваль «Festival della Canzone Italiana».

Окрім цього, це місце пов'язано з іменами таких відомих людей, як Чайковський, Нобель, Моне та багато інших.

В рамках поїздки українські науковці значну частину свого часу присвятили пізнанню Французької рив'єри.

Так, одним з чудових та надзвичайно чарівних місць виявилася Ніцца з неймовірною Англійською набережною, площею та бульваром Масена, Палацом конгресів, античним амфітеатром, дивовижним отелем «Негреско». Учасники подорожі відвідали Російську Свято-Нікольську церкву – найбільший православний храм за межами колишньої Російської імперії, з якою пов'язана хвилююча історія кохання цесаревича Миколая та датської принцеси Дагмар. Одним з яскравих вражень стала поїздка до місця «Півострів мільярдерів»

Незабутні враження залишила також екскурсія до світу безутримної фантазії, витонченого смаку та незліченних фінансових можливостей хазяїв вілли Ротшильда.

Напевно, одним з неймовірних за красою та яскравістю вражень була поїздка до князства Монако – однієї з самих маленьких держав світу, розташованої на березі Середземного моря – старовинне місто, де можна

зустріти «справжнього принца» - голову держави, князя з роду Грімальді, старовинної династії Європи. В рамках подорожі до Монако члени УАОППП відвідали Вильфранж-сюр-Мер – одну з красивіших гаваней на Лазурному узбережжі. Неймовірно враження залишили блиск Монте-Карло з чарівним Японським садом, Гран-казино, Кафе-Парі.

Також достатньо цікавою стала поїздка до міста Антиб, відвідування замку Грімальді, колоритнішого провансальського ринку з пропозиціями неймовірних морепродуктів, витворів середземноморської кухні. Члени УАОППП опинилися в місті життя та місця захоронення Марка Шагала.

Поїздка до міста Канни дала можливість прогулятися по набережній Круазет, побачити історично відомий готель «Карлтон», Палац кінофестивалей та «опинитися» на «тій самій» доріжці Палацу кінофестивалів, по якій кінозірки

проходять для отримання визнання та винагород за професійну майстерність. Вдалося також «приміряти» свої долоні до відбитків долоней кінозірок Вуппі Голдберг, Шарон Стоун та інших зірок на Алеї рук.

Ця дивовижна подорож залишила від кожного учасника невеличку частку душі на Лазурному узбережжі.

Всі враження від чудових місць та краєвидів, пізнання італійської та французької культури, пізнання себе в світі цих країн, подолання нових викликів подорожі та її непередбачуваних ситуацій, спонукають виникнення думки про те, якщо *«хочеш змінити своє життя – відправ себе в подорож – і ти навряд чи повернешся з неї колишньою людиною...»*.

Запрошуємо до подорожей світом разом з УАОППП!

Матеріал підготувала:

О.А. Філь

6. ВІДГУКИ ЧЛЕНІВ УАОПШ ПРО УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ АКЦІЯХ, ОРГАНІЗОВАНИХ ВИКОНАВЧОЮ ДИРЕКЦІЄЮ

Вересневий візит до Польщі

4 вересня 2012 р. у місті Катовіце, Польща, відбувся 3-й українсько-польський семінар, присвячений проблемам інноваційних напрямків розвитку організаційної психології в Україні та Польщі.

Особливою відмінністю і «родзинкою» семінару, що справила на мене значне враження, стала інтерактивна техніка роботи – *проведення дискусійних обговорень у групах*, що створювалися самими учасниками на основі спільних наукових інтересів чи напрямків досліджень. Така форма семінару створила дружню та творчу атмосферу, спонукала до більш неформальної та активної взаємодії учасників, що, для мене, як учасника даного заходу, сприяло встановленню особистих контактів з польськими колегами. Також така активна взаємодія з іншомовними колегами була для мене чудовою можливістю випробувати та вдосконалити свої знання з англійської мови.

Разом з семінаром, я мала неперевершений досвід відвідування міжнародного конгресу з економічної психології у Вроцлаві (4-8 вересня 2012 р.) психології – можливість побачити виступи справжніх «зірок» психології. Мені сподобалась і міжнаціональна атмосфера конгресу – адже тут були представники з усіх куточків світу.

Окрім того, візит до Польщі мав і різноманітну культурну програму. Разом з перебуванням у Катовіце я мала можливість завітати до Вроцлава – одне з найгарніших та найстаровинніших мість Польщі. Особисто мене вразила кількість мостів та невеличких островків міста, що створюють такий живописний ландшафт. Незабутні враження від чудово проведеного часу в компанії колег, від прогулянок містом та відвідування затишних кафе – це лише невелика частина того, що мені надало перебування у Вроцлаві.

Матеріал підготувала:

Абдуллаєва Ірина,
аспірантка 2-го курсу
Лабораторії організаційної психології
Інститут психології імені Г.С. Костюка

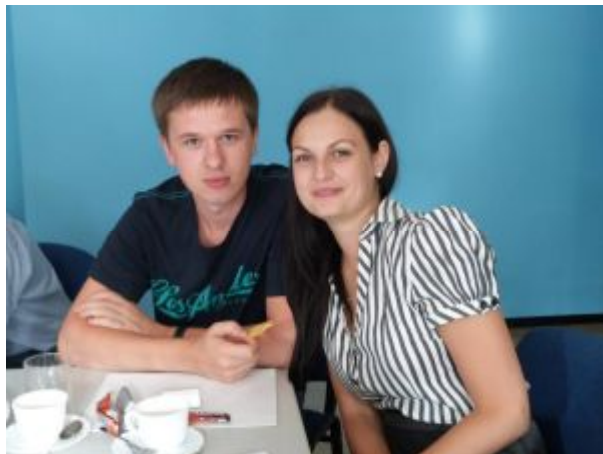
Казкова подорож

Теплим вересневим ранком наша група учасників Української асоціації організаційних психологів та психологів праці вилітала на зустріч мріям та сподіванням в чудове місто Катовіце (Польща), яке славиться своїм Сілезьським університетом та Інститутом психології. Відмітимо, що Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП), на чолі з Людмилою Карамушкою, вже декілька років тісно співпрацює з Польською асоціацією організаційної психології, заснованою на базі даного інституту Барбарою Кожушник. Саме завдяки плідній співпраці та товариським відносинам керівництва асоціацій, всі члени УАОППП мали змогу відвідати *третій українсько-польський семінар*.

Цілих пів року ми готувались до цієї події. Кожний плекав надії на вдалий виступ і тренувався майже щодня з рідними та друзями, розказуючи про те, як їм пощастило взяти участь у цій зустрічі. Я була не виняток. Знаходячись в ейфорії очікування, я запропонувала своєму чоловіку поїхати разом зі мною. Будучи не науковцем, він, з запалом, підтримав мою пропозицію і розділив радість майбутньої поїздки.

Отже, 4 вересня нас зустріли в аеропорту міста Катовіце, привітавши з приїздом. Поселившись в номерах готелю, ми поспішили на семінар. Особливо варто відмітити ту урочисту та дружню атмосферу, якою нас зустріли польські колеги. На семінарі кожен з учасників мав змогу представити себе, сферу своїх наукових інтересів та тему доповіді. Познайомившись зі всіма членами семінару, польські колеги та президент УАОППП Людмила Карамушка презентували слухачам наукові досягнення та здобутки у сфері організаційної психології. Заключною та особливо цікавою, для мене, частиною семінару була робота в групах. Кожен з нас мав змогу обрати поміж трьох різних тем найцікавішу для себе, в результаті чого, було утворено три команди, учасники яких намагались знайти варіанти вирішення поставленої задачі, щоб в кінці обговорення

представити спільні думки та пропозиції шановним учасникам семінару. Під кінець зустрічі ми обмінялись контактами для подальшої плідної співпраці з польськими колегами і перейшли в чудовий ресторан, щоб продовжити спілкування в неформальній обстановці.

Наступного дня ми поїхали в надзвичайно гарне місто *Вроцлав*, щоб взяти участь в *міжнародному конгресі з економічної психології*. Впродовж чотирьох днів ми відвідували цікаві лекції науковців з різних країн світу.

Найбільш мене вразила представниця сполучених штатів Америки зі своєю півторагодинною лекцією «Money talks». Доповідач зацікавила мене оригінальною подачею матеріалу та надзвичайно цікавими дослідженнями в сфері впливу

грошей на поведінку людини. Час, проведений на конгресі, промайнув для мене непомітно, настільки інформативними та захоплюючими були секційні доповіді. Після конгресу у нас була можливість досхочу на милуватись архітектурою одного з найбільших та найкрасивіших міст Польщі - міста Вроцлав. Треба відмітити, що мости Вроцлава (а їх

налічується більше 100), в поєднанні з його затишними парками, величними костелами та готичною ратушею, надають місту особливу чарівність.

Окрім цього ми мали можливість подорожувати в *Італію*, де розмістилися в комфортабельному готелі міста *Сан Ремо* на березі Середземного моря. Ми провели там незабутній час, відвідавши три дивовижні екскурсії на лазурному побережжі Франції (*Ніца, Кани та князівство Монако*).

Отже, від щирого серця хочу подякувати організаторам поїздки: *Карамушці Людмилі, Креденцер Оксані, Філь Олені, Терещенко Кірі* та всім учасникам за змогу долучитись до світу видатних іноземних науковців, побачити найкрасивіші міста Європи та за веселу дружню компанію!

Матеріал підготувала:

Охотницька Катарина,
аспірантка 2-го курсу
Лабораторії організаційної психології
Інститут психології імені Г.С. Костюка

7. WEB-SIDE OF THE POLISH ASSOCIATION OF ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY

**Polskie Stowarzyszenie
Psychologii Organizacji**

Шановні члени Асоціації!

Запрошуємо Вас відвідувати сайт Польської Асоціації організаційної психології (Polish Association of Organizational Psychology)

- www.pspo.org

На сайті представлено інформацію про зміст, основні завдання, напрямки та форми діяльності Польської Асоціації організаційної психології. Зокрема, представлено інформація про 3 українсько-польські семінари з організаційної психології (Катовіце, 2009; Київ, 2010; Катовіце, 2012), в яких багато хто з Вас приймав безпосередню участь. Думаємо, що на фото з цих семінарів, які представлені на сайті, Ви з приємністю побачите себе та своїх друзів.

Окрім того, на цьому сайті представлено в електронному варіанті збірник тез останнього, 3-го польсько-українського семінару «Інноваційні напрямки розвитку психології праці та організаційної психології в Польщі та Україні», який відбувся 4 вересня 2012 року в м. Катовіце «Innovative Trends in the Development of Work and Organizational Psychology in Poland and Ukraine (Polish-Ukrainian Workshop (4 September 2012, Katowice, Poland): Book of abstracts. Editors: Liudmyla Karamushka, Barbara Kożusznik. – Kyiv-Katowice: 2012, 112 pages». Сподіваємось, що матеріали цього семінару будуть корисними для Ваших наукових та практичних пошуків.

Для ознайомлення із збірником тез використовуйте, будь ласка, такий алгоритм: GO TO: www.pspo.org AND FIND UKRAINSKO-POLSKIE SPOTKANIE AND IN THE TEXT BOOK OF ABSTRACT LINK

Запрошуємо всіх бажаючих до українсько-польської співпраці в сфері організаційної психології!

Матеріал підготувала:

Л.М. Карамушка

8. FUTURE CONGRESSES, CONFERENCES, MEETINGS (2012-2014)

EAWOP Small Group Meeting

Bridging the Great Divide: Advancing the Science of Multiteam
Systems Through International Collaboration

October 27-29 2012

Varenna (Lake Como), Italy

Web: <http://www.eawop.org/news/eawop-sgm-call-for-papers>

XVI EAWOP Congress

May 22-25, 2013

Munster, Germany

Web: www.eawop2013.org

XIII European Congress of Psychology (ECP 2013)

July 9–12, 2013

Stockholm, Sweden

Web: <http://www.ecp2013.se/>

European Conference on Psychological Assessment

July 17-20, 2013

San Sebastian, Spain

Web: www.ecpa12.com

121st Annual Convention of the American Psychological Association

July 31 - August 4, 2013

Honolulu, Hawaii, USA

Web: www.apa.org/convention

XXVIII International Congress of Applied Psychology

July 8-13, 2014

Paris, France

Web: www.icap2014.com

Матеріал підготувала:

Л.М. Карамушка

УАОППП

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 10
Жовтень 2012

УКРАЇНА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ
ВУЛ. ПАНЬКІВСЬКА, 2
КИЇВ-01033

(E-MAIL: LKARAMA01@yahoo.co.uk
uaoppp@online.ua)

(ТЕЛ. + 38 044 288 07 19; FAX. + 38 044 288 07 19)
МОБ. ТЕЛ. (095) 607 96 27

WWW.UAOPPP.COM.UA

E-MAIL: UAOPPP@ONLINE.UA

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, доктор психол. н., проф.-
головний редактор;

Креденцер Оксана, к. психол. н. - *заступник головного редактора;*

Члени редакційної колегії:

Філь Олена, к. психол. н., доцент

Ковальчук Олександр

Терещенко Кіра, к. психол. н.

Івкін Володимир, к. психол. н.